

Priznanje mlademu kolektivu

Direktorja podjetja za rehabilitacijo invalidov v Metliki Manka Fuxa sem srečala na cesti. Zanimalo me je, kako se novo ustanovljeno podjetje razvija, pa sem ga vprašala: »Kako gre?»

»Kar z menoj stopi! Sama boš videla.«

Bila sva v skladišču. Skladiščnik je pravkar pripravil pošiljko lepih oblačil otroške konfekcije. Presenetljivo lepa izbira več vrst vzorcev in kro-

jev je bila. Lahko rečem: blago je bilo prvotno. Takih oblačil na trgu primanjkuje. Nadalje sem si ogledala kupa hlač za dečke, dekliška krilca, predpasnike in nedežke za žene.

»Blago lahko nabavimo,« pravi direktor. »Težave so le s kreditiranjem. Čakamo, da nam odobrijo kredite. Radi bi nabavili blago. Treba je skrbeti za trideset ljudi, da imajo kaj delati. Ko bomo odstranili

osnovne težave, bomo spregledali tudi invalide iz Črnomelja na rehabilitacijo.«

Podjetje ima prostore v stavbi, kjer je bila prej »BETI«. V treh mesecih, kar posluje, so že izdelali za 4 milijone dinarjev blaga. Poudariti je treba, da so tam zaposleni predvsem ljudje, ki se delu priučijo. V oddelku za konfekcijo je nekaj tovaršic, ki vodijo delo.

»Čevljarji, ki so nedavno začeli delati, že izdelujejo lične ženske copate, visoke in nizke, tople in v lepih barvah.«

To je šele začetek. O tem, kar bodo še ustvarili, direktor ne govori. Je star partizan in invalid, iznajdljiv človek. V kolektiv zaupa. Tako podjetje ima prav gotovo še lepo prihodnost.

Regina Fir

Načrti Avtoprometa »GORJANCI«

Podjetje Avtopromet Gorjanci je zaprosilo občino Novo mesto za posredno izjavo za najete posojila v znesku 10 milijonov 600 tisoč dinarjev za nakup 4 tovornih avtomobilov in avtobusa od podjetja »Kovinar«, Črnomelj. Podjetje »Kovinar« se je ukvarjalo z avtoprevoznostjo na področju občine Črnomelj, ker pa je to dejavnost opustilo, je vozila odkupilo od njega podjetje »Gorjanci« in prevzelo tudi vse prevoznike in avtobusne proge v občini Črnomelj. Podjetje »Gorjanci« bo razen tega gradilo v Bršljanu garaže in mehanično delavnico. Potrebno zemljišče je »Gorjancem« občina Novo mesto že dodelila. V garažah bodo preko noči spravljali avtobusi rednih avtobusnih prog, ki začenjajo pot v Novem mestu, v mehaniki delavnici pa bodo opravičevali tudi manjša popravila. Potreb-

na sredstva za gradnjo ima podjetje »Gorjanci« že pripravljena. Direktor podjetja je na zadnji občinski seji načel tudi vprašanje gradnje prepotrebne avtobusne postaje v Novem mestu. Tudi zanj ima podjetje »Gorjanci« že 60 odst. sredstev in pripravljene vse načrte, čaka le še na odobritev lokalne občine. Podjetje je tudi pri ObLO Novo mesto, ki pa se, kot je videti, nikakor ne more odločiti...

Eksplziv ni igrača!

13. februarja so trije otroci iz 12. kroka iz Preloke, ki so pomagali očetu pri delu v vinogradu, našli vžigalno kaplo. Eden izmed otrok je začel po kapici točiti s sekuro, ostala dva pa sta gledala. Ko je prišlo do eksplozije, je tistega, ki je točkal, poškodovalo po roki, enega »gledalca« pa po obrazu. Tega so prepepeljali v bolnišnico v Karlovcu.

Kdor je za svoje potrebe kupil eksploziv, ga mora, če mu ga je po uporabi kaj ostalo, vrniti. Minirajo lahko je poklicni minirski lastnik »eksploziv« in mlajši pa morata paziti, da eksploziva ne izgubljata, ker ga lahko najdejo otroci in se potem ponesrečijo. Starši naj bi tudi bolj pazili, kaj delajo otroci.

Zidanka je zgorela

13. februarja popolnoma je zgorela zidanka Kristine Stiglic v Kottu pri Semčju. Skode je za okoli 180 tisoč dinarjev. Vzrok požara ni znano.

Razglas o cepljenju psov v novomeški občini

Oddelka za gospodarstvo in finance Občinskega ljudskega odbora za Novo mesto odreja cepljenje vseh nad štiri mesece starih psov. Cepljenje bo po naslednjem razporedu:

1. marca 1961 ob 9. uri na Ruparju pred Zadrugnim domom.

1. marca 1961 ob 11.30 v Uršnih selih pred Zadrugnim domom.

Novi kadri trgovske stroke za dva okraja

Na Vajenski šoli trgovske stroke v Brezicah so 31. januarja letos končali zaključne spite iz blagovne, trgovske računske, organizacijske in tehnične ter iz slovenščine in nemškega jezika. V zadnji izmenki je bilo na šoli 43 vajencev tretjega letnika. Zaradi prehoda na novi sistem šolanja je to hkrati zadnji letnik. Po novi šolski reformi je predvideno dveletno šolanje vajencev. Študij bo zato intenzivnejši, naše trgovine pa bodo dobile več kvalificirane kadre. Izobraževanje vajencev bo v prihodnje zahtevalo spremembo praktičnega pouka. Ta bo moral biti bolj in vsaj eno do dve delovna ura, ampak se bodo svoje stroške dejansko ušili. O tem se bo s poslovojem treba še resno pogovoriti, saj so predvsem ti odgovorni za vzgojo mladih ljudi.

Vajenci, ki so zdaj končali tretji letnik, opravljajo praktične spite pri trgovskih podjetjih v Novem mestu in v Brezicah. Po končanem izpitu bodo prejeli spričevala za kvalificirane delavce v trgovini. Absolventi drugega letnika bodo delali praktične spite v juniju letos, oziroma ko jim pošte ušna doba.

V ponedeljek 6. februarja je šola sprejela nove učence spomladanske izmene. Predvidevajo, da bo pri prvi in drugi letniku imela kar pet oddelkov.

Iz razgovora s predstavniki šole smo zvedeli, da ima ustanova precejšnje težave. Prostore si delila šola in internat. Ko bodo dogradili internat, se bo morda spremenilo. Vajenska šola prehaja v šolski center za izobraževanje kadrov v blagovnem prometu. Obsegajo bo vse vrste strokovnega izobraževanja. Predvideno je, da se bodo v centru izobraževali vajenci z učno dobo, delavci, ki hočejo doseči kvalifikacijo polkvalificiranih delavcev. Osnovane bo do tujih posebnih šol za delavce, poslovoje oziroma visokokvalificirane delavce v blagovnem prometu. V te skupine spada še posebna vzgoja delavcev, ki delajo v blagovnem prometu, kmetijskih združenjih in njihovo delo zahteva kvalifikacijo. Seveda zahteva to velike napore od vodstva šole, saj je vsem kandidatom res težko uspeti. Za zdaj so na šoli le 4 učitelji, ostali pouk opravljajo honorarni predavatelji, profesorji in uslužbeni podjetij. Tudi učili je premalo.

Podobne težave srečujemo še na drugih šolah. Zdravje časa namreč manjka poklicnih predavateljev, priročnostim pa, ki bi tudi lahko kar poučevali, podjetja večkrat tega ne dovolijo. Mar ni tudi izobraževanje družbeno delo? Dofnost organizacije je, da ga podpirajo!

M. T.

Podobne težave srečujemo še na drugih šolah. Zdravje časa namreč manjka poklicnih predavateljev, priročnostim pa, ki bi tudi lahko kar poučevali, podjetja večkrat tega ne dovolijo. Mar ni tudi izobraževanje družbeno delo? Dofnost organizacije je, da ga podpirajo!

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

Podobne težave srečujemo še na drugih šolah. Zdravje časa namreč manjka poklicnih predavateljev, priročnostim pa, ki bi tudi lahko kar poučevali, podjetja večkrat tega ne dovolijo. Mar ni tudi izobraževanje družbeno delo? Dofnost organizacije je, da ga podpirajo!

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

Podobne težave srečujemo še na drugih šolah. Zdravje časa namreč manjka poklicnih predavateljev, priročnostim pa, ki bi tudi lahko kar poučevali, podjetja večkrat tega ne dovolijo. Mar ni tudi izobraževanje družbeno delo? Dofnost organizacije je, da ga podpirajo!

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

M. T.

V podjetju LIČ v Črnomlju vije popoldanska delovna izmena navadno po 3200 kg liv. Zda j pripravljajo v. kolektivni tudi peč za vlivanje aluminija

Gradbinci o sebi

Tokrat vam bomo predstavili Belokranjsko gradbeno podjetje iz Črnomlja (prejšnji Ograd oziroma Ograjno gradbeno podjetje, ki je med NOB delalo kot Tehnična sekcija za obnovo). Podatke o njegovih uspehih in delu smo zvedeli v pogovoru s predsednikom upravnega odbora podjetja Edvardom Vívodo.

Predlanskim je imelo podjetje 180 milijonov brutoprodukta, lani si je postavilo plan 200 milijonov brutoprodukta. Med letom ga je povečalo na 230 milijonov, ga že do 23. novembra presega za 10 odstotkov, do konca leta pa dosega 330 milijonov brutoprodukta. Za letošnje predvidevajo 450 milijonov. Število zaposlenih pa se giblje takole: leta 1959 — 269 ljudi, leta 1960 — 369 ljudi, za letošaj pa predvidevajo povprečno 400 zaposlenih.

Najprej nekaj števil.

Potrjeni pravilniki

Pravilnik o izobraževalnem centru v podjetju, Pravilnik o štipendiranju in Pravilnik o zaposlovanju invalidov je pred kratkim potrdil upravni odbor tovarne celuloze in papirja. Za trejevanje medsebojnih odnosov v kolektivu bodo novi pravilniki velika pomoč vodstvu tovarne, delavskemu svetu in sindikatu.

Občni zbori v vseh šindikalnih pododborih v podjetju bodo 28. februarja, občni zbor podružnice pa 14. marca 1961.

Na vprašanje, zakaj je bila lani taka razlika med predvidenim in doseženim brutoproduktom ter če ta ogromna razlika ne dokazuje, da so v podjetju slabo planirali, je predsednik odgovoril: — Plan smo postavili na osnovi gradenj, ki so jih v tem letu predvidele občine Črnomelj, Metlika in Ozal, na področju katerih gradimo. Ker pa smo nepričakovano dobili še več naročil za gradnje, smo tudi plan za toliko presegli. Dodajam pa, da bi ga presegli še za več, če bi imeli zadnje štiri mesece večje vrzine in ko bi imeli še več ponudb za gradnjo.

Važno obvestilo

Od zaslužka tudi nadomestilo plače

V novemškem okraju je okrog 170 manjših gospodarskih organizacij, ki so plačevale prispevek za socialno zavarovanje po določenih pavšalnih osnovah, ne pa od dejanskih osebnih dohodkov delavcev. Če so zboleli delavci teh podjetij, jim je podjetje obračunalo nadomestilo plače za prvih 7 dni bolnišnice in socialno zavarovanje nad 7 dni po pavšalnih osnovah. Pavšalne osnove pa so bile skoraj v vseh primerih manjše, kot je bil dejanski zaslužek delavca. Zato so bili pri tem v času bolniškega staleža materialno oškodovani vsi tisti delavci, ki so s svojo pridnostjo več ustvarili ne samo sebi, temveč celotnemu kolektivu in družbi kot celoti.

V Uradnem listu FLRJ št. 40/60 je objavljen odlok o spremembi odloka o stopnjah prispevka za socialno zavarovanje. Po tem odloku morajo vse do sedaj pavšalirane gospodarske organizacije od 1. januarja 1961 odvajati prispevek socialnemu zavarovanju po splošni stopnji, ki velja za vse zavezane prispevka. S tem bodo tudi zavarovanci teh podjetij v času nezmožnosti za delo prejeli nadomestilo plače kot ostali zavarovanci od osebnega dohodka za redni delovni čas.

Da bodo zavarovanci lahko nemoteno uveljavljali pravico do nadomestila plače za čas bolnišnice s 1. januarjem 1961 po dejanskih zasluhkih, bodo morale gospodarske organizacije za zaposlene osebe, ki postanejo nezmožne za delo, takoj sporočiti socialnemu zavarovanju na evidenčnem listu njihov zaslužek v zadnjih 3 mesecih pred mesecem, v katerem je delavec zbolel.

Socialno zavarovanje bo odmerilo novo — večje nadomestilo plače tudi tistim bolnikom, ki so bili sprejeti v stalež bolnih do konca meseca decembra 1960 in so ostali še po tem času nezmožni za delo. Zato je dolžnost podjetij, da sporočijo socialnemu zavarovanju zaslužek pred objavljenjem tudi za te bolnike, če je ta višji od dotedanjih pavšalnih osnov.

S tem novim predpisom bo odpravljeno do sedaj upravičeno negotovanje delavcev pavšaliranih podjetij, ker niso bili v času bolnišnice v enakem položaju z drugimi zavarovanci.

H. R.

O delavskem samoupravljanju smo že mnogo pisali in govorili, lani pa smo pričeli razpravo o decentralizaciji delavskega samoupravljanja. V večjih podjetjih v našem okraju so začeli nastajati prvi obratni delavski sveti. Obratni delavski svet je na kratko delavski svet, ki ima pravico imenovati ODS in imajo redkokateri kolektivi, gotovo pa je še mnogo takšnih, ki bi jih lahko izvolili. Novoles je med kolektivov, ki je že lani izvolil ODS. Celo več, zelo vneto razpravljajo o tem, kaj naj ODS delajo, kakšne naj bodo njihove pristojnosti, in o vrsti vprašanj, ki jih je sprožila decentralizacija samoupravljanja. Vodstvo podjetja, DS, ODS, obratovodje, sindikat in mnogi člani razglabljajo o decentralizaciji upravljanja, ki jo je sprožila izvolitev ODS. Mnogo trdih orehov so že zmelili, odstranili so mnoge zapreke in še vedno se trudijo najti najboljšo rešitev. Ne bo odveč, če poudarimo, da smo ponosni, ker je v našem okraju kolektiv, ki je v razvoju delavskega samoupravljanja prišel tako daleč. Se posebej smo ponosni na Novoles zato, ker je pri nas žal mnogo kolektivov, kjer se delavski sveti v upravnem vodstvu še vedno bore za svoje pravice.

V petek, 17. februarja, je bil v prostorih Novolesa razgovor o decentralizaciji upravljanja.

Najbrž se boste nasmehali, češ to vendar že dolgo vemo. Zato pač nimamo namena ponavljati znanih stvari. Gotovo pa ne bo škodilo, če bomo v mislih malo oživili spomin na zgodovinski razvoj samoupravljanja nasprotno in še posebej na njegov razvoj v Novolesu, o katerem bo v sestavku največ govora.

Kaj je delavski svet?

Najbrž se boste nasmehali, češ to vendar že dolgo vemo. Zato pač nimamo namena ponavljati znanih stvari. Gotovo pa ne bo škodilo, če bomo v mislih malo oživili spomin na zgodovinski razvoj samoupravljanja nasprotno in še posebej na njegov razvoj v Novolesu, o katerem bo v sestavku največ govora.

Po letu 1950 smo sicer še držali administrativno uprav-

blok, kanalizacijo mesta, skladišče za silose;

v občini Ozal: dva postaja LM in nekaj stanovanj za milničnike, stikalnico Elektrarne I, peč za zganjanje apnata, generatorsko postajo, silose za hlinjeno apno.

V gradnji pa so bili konec leta še naslednji objekti: v občini Črnomelj: 20- in 12-stanovanjski blok, hotel, upravni prostori za KZ, železniška postaja Semič, Opekarna Kanizarija; v občini Metlika: železniški postaji Gradac in Rosalnica;

v občini Ozal: vinska klet (povečava in modernizacija)

V razgovoru s tovaršnim Vívodo smo dalje zvedeli, da se je v zadnjih nekaj letih (od leta 1958 dalje) odcepilo od podjetja več obratov, ki so postali samostojna podjetja. Tako je postal bivši mehaniko, kovinski obrat podjetja nove podjetje »Kovinar«, mizarstva delavnica je zdaj samostojno podjetje »Mizar«, opekarniški obrat pa Opekarna Kanizarija, ki je zdaj še v gradnji. Ni treba posebej poudariti, da so potrebna ta nova podjetja za začetno delo osnovna in obratna sredstva in da jih je večino prispevalo Belokranjsko gradbeno podjetje. Prav odstopljeni prostori bi se dali preurediti v stanovanja za delavce podjetja, ki jih zdaj primanjkuje.

Na vprašanje, kako se bo podjetje razvijalo v servisu smer ali se bo ukvarjalo z novimi gradnjami ali nameravajo biti majhno, srednje ali veliko podjetje ter kako je z modernizacijo, je predsednik odgovoril:

— Prezemali bomo v glavnem je gradnja novih objektov. Res nam je Dolenjsko gradbeno podjetje iz Grosuplje prevzelo v Črnomlju gradnjo pošte, ker so bili niti po postroji, toda vprašanje je, koliko jih bo gradnja v resnici stala. Sicer pa z Dolenjskim gradbenim podjetjem lepo sodelujemo. Če jim n. pr. manjka kak stroj, jim ga mi posodimo, če pa nam ga posodi-jo oni.

Večje mehanizacije podjetje nima, ker je niti ne potrebuje ali pa potrebuje nekatere večje stroje le redko in takrat si tak stroj izposodi.

Vsekakor »Belokranjeci« v konkretnem borbi niso pripravljeni šepostiti, premisliti in poiskati niti-va pota, ki so bolj v skladu z njihovimi.

S seje ObLO Videm-Krško in Senovo

V soboto, 18. februarja, je bila v Vidmu-Krškem prva skupna seja odborov občinskega ljudskega odbora Senovo in Videm-Krško. Zaradi novoustanovitve občine Videm-Krško je bil za predsednika ponovno izvoljen tov. Stane Nunčič, za podpredsednika pa predsednik bivše občine Senovo tov. Karel Šterban. Odborniki so izvolili občinske komisije in člane svetov ljudskega odbora.

Glede predloga o soglasju za ustanovitev Vodne skupnosti za Dolenjsko s sedežem v No-

»Kar z mano pojdite!«

Pomenek o gostinstvu in turizmu — Bo 1. maja letos obnovljeni hotel v Črnomlju res že odprti?

Lep dan je bil, ko sem se ustavljal v Črnomlju. Všeč mi je sarno gostinskega podjetja. Sem rekel: »Tam gori v podstrešju,« je povedala priletna ženska. »Kar skupaj pojdite, je v isti stavbi kot občina. Jaz grem na občino. Davki,« je rekla za slovo.

Potrkal sem. »Direktorja ni,« so mi dejali v računovodstvu gostinskega podjetja. »Pač, pokličem ga... Nič, kar z mano pojdite!«

»Vi ste prvi turist, ki je zašel sem,« se je nasmehnil direktor in mi pomnil stol.

»Prav, turist sem, pa bi kaj povedali, kako stojite na tej »opici« pri vas.«

Takoj je pobrskal po papirjih — in že sva razpravljala o tem in onem.

»Pri nas bi bilo lahko marsikaj drugače, če bi...«

Črnomelj nima dovolj gostinskih obratov, turistov je malo ali kakor pravijo: samo domačini pa še nekaj Gorenjcev in Stajercov se ustavi. Lani se je število teh sicer povečalo, vendar še daleč niso izkoriščene vse možnosti.

»Že dalj časa razpravljamo o novem hotelu. To naj bi bil prvi pogoj za nadaljnji razvoj gostinstva in turizma. Zelim ga moderno urediti. Seveda so težave pri urejanju, kajti prostori niso povsem primerni pri adaptiranih stavbah se to večkrat zgodi. Vendar upamo, da bomo kljub temu nekdanji Dom JLA spremenili v moderno gostišče.«

Bela krajina je vabljiva. Cesta, ki jo bodo asfaltirali, bo prav gotovo še marsikoga pripeljala iz Novega mesta v Črnomelj in na Vinico. Že letos lahko pričakujejo več obiskov zlasti iz tujine, ker...

»Do zdaj skoraj nismo imeli prenočišč. Vzel bomo nekako zmanjšali, ko bo odprt hotel. Tudi v drugih gostinskih obratih bi bilo treba kaj podobnega napraviti, zlasti jih modernizirati.«

Televizorja, radia in podobnih reči — tudi še nimamo.

O družinski prehrani je povedal naslednje: »Vedno bolj pereče je vprašanje družbene prehrane. Dve tovarni sta za svoje delavce in uslužbence že ustanovili menze, to pa je še premalo. Sicer pa je bil promet še kar

zadovoljiv. Medtem ko je znašal promet 1955 le 34 milijonov dinarjev, je bil lani že 63 milijonov, 1965 pa bo od lanskega za 20 odstotkov večji.

»Novi hotel bo precej vplival na te številke. To pa je stvar prihodnosti in ne bi rad napovedoval. Vseeno pa pridite 1. maja na otvoritev!«

Res je, gostinstvo se v Črnomlju šele razvija. Tudi me-

sto še nima dokončnega obsega. Tovarne rastejo in se širijo. Vsak dan je na ulicah več ljudi, tujcev skoraj toliko kot domačinov. Tako pravijo gostinci, ki strežejo vsem enako in največ z metliško črtno.

Ko je bila ura dve, so pisarstvo gostinskega podjetja zaprl. Sele tedaj se je spomnil nekdo in me vprašal:

»Ja, pa menda niste...?«

Spoznal sem, da sem vloga turista precej uspešno odigral.

Ivan Zoran

Tovariš Niko Belopavlovič je predaval v Metliki

Prejšnji četrtek je Metličanom predaval o gospodarstvu, petletnem načrtu naše države, republike in okraja predsednik OLO Novo mesto tov. NIKO BELOPAVLOVIČ.

V začetku je govoril o svetovnem gospodarstvu in o razvitih ter nerazvitih deželah.

Kratke s Senovega

Pred kratkim se je sestal odbor stanovjske skupnosti in izvolil predsednika.

14. februarja je zasedal Upravni odbor rudnika Senovo in razpravljal o finančnem uspehu podjetja ter o delitvi dohodka.

V petek, 17. t. m., je bilo zaključeno občinsko strelsko tekmovanje. Zlato puščico je prejel tov. Slavko Urbančič s Senovega, ki je dosegel 335 krogov od 600 možnih. Dobil je tudi občinski pokal v trajno last.

Dejal je, da ekonomska nujnost sili visoko razvite države, da dajejo pomoč nerazviti deželam in da ni to nikakršno humanitarno delo, kakor še vedno nekateri mislijo.

Jugoslavija ima dovolj rudnega in drugega bogastva; to, ko ima vse možnosti, da dobi visoko razvite industrijske države. V perspektivnem planu je predvideno, da se bomo otresli nekaterih slabosti prejšnjih let. »Važno je pravilno so-

razmerje med gospodarskimi panogami. Načrti predvidevajo nadaljnjo utrditev in razširitev komunalnega sistema. Potem je gov. BELOPAVLOVIČ govoril o perspektivnem planu novomeškega okraja. Potrebna bo aktivnost vseh prebivalcev našega območja, če bomo hoteli uresničiti zastavljene načrte, ki so precej obsežni.

Za uspešno delovanje je obstoječe belokranjske industrije bo potrebno zgraditi dva daljnovidna. Rekonstrukcija gorjanske ceste je nujna v turističnem in gospodarskem pogledu.

Nad 200 ljudi je z zanimanjem spremljalo izvajanje tovarniškega predavanja. Razvešljivo je, da je bilo veliko števil mladih poslušalcev, ki se zanimajo za gospodarska vprašanja.

Predavanje je organizirala v okviru svojega programa ljudska univerza.

PRVI PRISPEVKI ZA TELEVIZOR ZA TBC BOLNIKE

Pobuda, da bi zdravi ljudje kupili bolnikom jiljnega oddelka bolnišnice v Novem mestu televizorski sprejemnik, je našel na dober sprejem. Do torka popoldne so prinesli prve prispevke v upravo našega lista: učenci 7. b razreda II. osnovne šole v Novem mestu — 1200 din, neimovniki darovalci iz Smihela — 500 din, naročnica iz Novega mesta, ki ne želi biti imenovana, — 500 din, G. A. iz Novega mesta — 600 din.

Skupaj: 2800 din prispevkov. Podjetja in ustanove, ki so dobili našo okrožnico, prosimo, da pri nakazovanju prispevkov navedejo tudi namen: ZA TELEVIZOR BOLNIKOM TBC.

Pomagajte uresničevati našo pobudo: ZDRAVI BOLNIKI — TELEVIZOR!

Naš tekoči račun: 606—703—24 pri Komunalni banki v Novem mestu.

Uredništvo in uprava DOLENJSKEGA LISTA

Dve novi organizaciji ZKS

V zadnjem času se je delo osnovnih organizacij ZKS v metliški občini precej razgibalo. Lani sta bili osnovani dve organizaciji v podjetjih Novoteksa in Beti, ki vključujeta po 20 članov. Le-ti na sestankih razpravljajo o proizvodnih vprašanjih, o povečanju storilnosti in podobnem.

Doslej še ni bilo organizacije ZKS v Lesnopredelovalnem podjetju v Metliki. Te dni so jo osnovali v obratu tega podjetja na Suhorju. Ob ustanovitvi so se pogovorili o dolžnosti nove organizacije in razpravljali o položaju v podjetju. V kratkem bo organizacija ZKS osnovana tudi v mizar-skem obratu v Gradcu.

Tudi pri Kmetijski zadrugi se je zdaj po združitvi pokazala potreba po samostojni organizaciji ZKS. Pred nedavnim so izvolili vodstvo in se pogovorili o kmetijskih problemih na svojem področju, o petletnem planu zadruge in o pomembni organizaciji na vsi.

jevanja ter posreduje v primerih, če bi pri nagajevanju nastalo večje nesporazume med obrati ali če bi grozilo le-to rušiti ekonomiko podjetja. ODS bo prav tako lahko po potrebi spreminjal delovni čas v svojem obratu, prevzel vse naloge glede izobraževanja kadrov razen štipendiranja, ki ostane še naprej pristojnost DS. Izobraževalni center bo organiziran kot posebna ekonomska enota, ki bo nudila svoje usluge obratom, po njihovih željah in potrebah. Materialni stroški bodo izključno stvar ODS. ODS bo razpolagal z delom sklada za investicijsko vzdrževanje, z delom sklada za nadomestitev in z delom sklada obratnih sredstev (skupina 3 in 4). Ključ za razdelitev teh skladov med ODS in DS določi DS v pravilniku. S svojim delom skladov razpolagajo ODS popolnoma samostojno. DS lahko pri določanju njihovega deleža upošteva posebnost nosameznih obratov in določi različne stopnje njihove udeležbe pri skladih. Če je potrebno, lahko določi, da se delež sklada za investicijsko vzdrževanje ODS v podjetju združi zaradi pomoči obratu, ki potrebuje več sredstev, ter mu ponudi ta sredstva tudi kot investicijsko posojilo.

ODS bodo razpolagali z delom sklada za nadomestitev

ki je potreben za vzdrževanje potrošnih delov strojev ali za nakup strojev s kratko življenjsko dobo. Če bodo zaradi težav v nekem obratu potrebna dodatna obratna sredstva, pomaga DS s presežkom le-teh vendar bo določil višjo obrestno mero. Obrati bodo sami plačevali anuitete, DS bo pomagal le, če tega ne bi mogli sami. Tudi za HTZ službo bodo skrbeli ODS, DS bo izdajal le okvirne predpise. Za ODS je torej nalog dovolj in vsaj v začetku se bodo morali močno nujiti, da jih bodo zmogli.

Služba obveščanja

Ta šepa povsod. Kako se je bodo lotili v Novolesu? Vsako količnik organizirano podjetje mora imeti analitično službo, ki zbira podatke. Se posebej velja to za večja podjetja, ki edina pridejo v poštev za ODS. Podatke analitične službe uporabljajo strokovnjaki za razne primerjave, z njeno pomočjo ugotavljajo, kje proizvodnja šepa, odkrivajo slabosti v organizaciji dela in podobno. Te analitične podatke so v poenostavljeni obliki že doslej dobivali člani DS. Največkrat jih niso znali uporabljati, ker pač niso dovolj izobraženi. V naših delavcih upravljavcih je zvrhan koš dobre volje, vendar to ni dovolj. Potrebno je tudi znanje. (Konec prihodnjega)

POGUMNI ZMAGUJEJO

Razgovor v NOVOLESU dokazuje, da ni dovolj s pomočjo enega delavskega sveta v večjem podjetju govoriti o samoupravnih pravicah — Tudi delavsko samoupravljanje je moč decentralizirati, postopek pa seveda ni enostaven

ljanje, krepili pa smo upravne organe. Zakonu o delavskem samoupravljanju so kmalu sledili predpisi o plačah, nato o tarifnih pravilnikih ter številni drugi, ki so DS dodajali nove in nove pristojnosti. Administrativnega upravljanja, ki je bilo močno zakoreninjeno, nismo mogli odpraviti na mah, zato smo počasi v tem okviru širili področje delavskega samoupravljanja. Tako je bilo v našem družbenem sistemu, približno enako pa je bilo tudi v podjetjih.

Tudi tu nismo mogli s starimi oblikami upravljanja prenehati preko noči, saj smo delavskemu samoupravljanju komaj določili osnovni okvir. Direktor podjetja je še sedaj v podjetju predstavnik države, to pa se kaže marsikje v notranjih odnosih in kolektivno. Nova tarfina politika, ki je odigrala vsekakor pomembno vlogo, je kljub temu le še kolonjsko dodajala starim os-

Vsaka nova pravica pa ima za posledico tudi novo odgovornost. Zato moramo delovne ODS prenesti čim bolj na gospodarsko področje in ga vezati na dobre in zle posledice gospodarskega delovanja. Proizvajalec bo postal dober upravljač šele takrat, ko bo začel slabše ali dobre posledice odločitev na svoji koži.

ODS v Novolesu

V Novolesu bodo ODS pustili vrsto pristojnosti in pravic, ki so bile prej izključno domena DS in upravnega vodstva. DS si je pri nameščenju ljudi pridržal le pravico nameščati vodilne uslužbence d. reke in obratovodje, to bo opravljala zanj posebna komisija. Vse ostale pravice iz delovnih razmerij bodo prepuščene ODS. Tudi delitev osebnih dohodkov bo prepuščena ODS. Centralni DS le izenačijo, delitev osebnih dohodkov, določa osnovna načela nagra-

SPORT ★ TELESNA KULTURA ★ ŠPORT ★ TELESNA KULTURA ★ ŠPORT ★ TELESNA KULTURA

Pred ustanovitvijo zvez za telesno vzgojo v občinah in okraju

Pretekli četrtlet je bil v Novem mestu sestanek predstavnikov okrajnega odbora SZDL, okrajnega komiteja LMS in okrajnega sindikalnega sveta ter predstavnikov občinskih odborov SZDL, občinskih komitejev LMS in občinskih sindikalnih svetov. Na njem so razpravljali o ustanovitvi občinskih zvez za telesno vzgojo in okrajne zveze za telesno vzgojo. Referat, po katerem se je razvila živahna razprava, je imel Slavko Dokl, predsednik okrajnega komiteja LMS Novo mesto.

Doslej so se SZDL in ostale politične organizacije vse premalo zanimala za telesno vzgojo. Prav zaradi tega je prišlo pri športnih organizacijah do

več pomanjkljivosti. Društva so živalarila. Nekatera so se gledala kot pes in mačka. Odborniki v športnih društvih in klubih so dajali prednost tisti športni dejavnosti, ki jim je bila bolj pri srcu, niso se pa zanimali za njeno koristnost, množičnost in t. d. Občinski odbori SZDL so delili dotacije (če so jih) tistim društvom in klubom, ki so bolj sitnariji, pa čeprav niso bili pomoči potrebni.

V bodočih odborih občinskih zvez za telesno vzgojo, ki bodo izvoljeni meseca marca na občinskih konferencah za telesno vzgojo, naj bodo ugodni, nepristranski in sposobni

ljudje. Prav zato da bi imel odbor zdrav odnos do splošne telesne vzgoje, se pravi, da ne bi nekaterih vej športa podpiral, drugih pa zanemarjal, naj bi bili v odboru le ljudje, ki ne bi bili pristaši (morda še celo zagrizeni pristaši) neke športne dejavnosti. V te odbore je treba pritegniti tudi mladino in druge sposobne ljudi, ki še niso preobremenjeni s funkcijami.

Vse dotacije, ki so jih doslej dodeljevali društvom in klubom občinski odbori SZDL, bodo odslej dobivali občinski odbori za telesno vzgojo, ti pa jih bodo lahko pravično razdelili naprej. Doslej je dobil pod-

pore pač tisti, ki je bil bolj vztrajen ali pa bolj siten. Občinski odbor zveze za telesno vzgojo bo imel nad dejavnostjo in potrebami društev vsekako boljši pregled kot SZDL. Seveda pa ta odbor ne bo imel toliko sredstev, da bi ugodil vsem potrebam društev in klubov. Se zdalec ne. Vsaka telesnovzgojna organizacija bo imela zagotoviti le tista sredstva, ki si jih bo zbrala oziroma ustvarila sama.

Na sestanku so ugotovili še, da bi morali nadaljevati z medinštitucionalno oziroma tovarniškimi igrami. O problemih športa naj bi razpravljali delovni kolektivi in delavski sveti. Statistike so pokazale, da se ponesreči največ delavcev, ki niso športniki. Kot vzroka za telesnovzgojno neaktivnost delavcev so udeleženci sestanka navedli: veliko oddaljenost delavcev od delavnega mesta do stanovanja in pomanjkljivo športno vzgojo, ki naj bi jo gojili učenci osemletke po pouku. Na sestanku so sklenili, da bodo na ustanovne občne zveze povabili tudi zastopnike podjetij, kajti prav podjetja so in bodo na ta ali oni način za razvoj telesne vzgoje največ prispeli.

Jože Primec

SENOVO - RADEČE 3:4 (2:1)

Pred dnevi so v Senovu gostovali nogometaši iz Radeče. Sončno vreme je na igrišču privabilo okrog 400 gledalcev, ki so videli precej razburljivo tekmo. Po vodstvu domačinih v prvem polčasu so se v drugem delu srečanja bolj znašli gostje, ki so tudi zmagali.

Srečanje je bilo v okviru priprave senovskih nogometašev v Dolenjski ligi.

Triperesna detelja na sevniki maskaradi vas pozdravlja...

ZAGREB - NOVO MESTO v namiznem tenisu!

Novomeški pionirji in pionirke igralci namiznega tenisa, sodelujoči med najboljšimi v Sloveniji in državi. Da bi se bolj napredovali, ima Partizan v načrtu več kvalifikacijskih srečanj.

Zelo zanimivo bo srečanje pionirskih kombiniranih ekip Zagreba in Novega mesta (3 pionirji in 2 pionirke), ki bo v torek 28. februarja ob 16. uri popoldne v splošni (televizijski) dvorani Doma TLA. Dvojbo bo zelo zanimivo, ker sta obe ekipi izenačeni. Zagrebčani imajo boljše pionirje. Novo mesto pa boljše pionirke, tako da pričakujemo tesen rezultat.

Novomeško ekipo bodo sestavljali Gunde Komrak, Berger in rezerva Končič, ter pionirke Mikšec in Uhl. Igrala pa bo verjetno tudi Turkova.

Marsikdo že nestrpno pričakuje prvo srečanje s padalom, se posebej z letalom. Biti športnik-letalec ni tako lahko. Precej truda in znanja je treba, preden se pogumno pripravi na prvi skok s padalom. Premagati je namreč treba samega sebe.

Tako kot vsak šport nudi tudi padalstvo oziroma letalstvo svoje vrstne lepote. Samo padalec lahko doživi zmagoslavje nad nebom, občuti, kakor pa postane človek, ki je v današnji dobi nepogrešljiv.

Mladinci, kaj more biti lepša od trenutkov, ko sam, čeprav za nekaj minut, zagospodari v zraku!

In kje se dogaja vse to?

V Prečni pri Novem mestu. Tam je letališče novomeškega Aerokluba. V okviru kluba pa ni samo padalstvo. Člani kluba se bavijo kar s štirimi vejami letalstva. To so: jadralstvo, padalstvo, letenje s motornim letalom in modelarstvo. Vsaka veja ima svojega vodjo, predsednika kluba pa je tovariš Dušan Mulec.

Pridite! Ljubisa Lukic

Vzgoja mladih in boljši nogomet

Na zadnji seji upravnega odbora nogometne podzveze za novomeški okraj so sprejeli vrsto sklepov, ki predvidevajo hitrejši razvoj nogometa v okraju. Ustanovili bodo posebno mladinsko komisijo, ki bo proučevala mladinski nogomet. Doslej so namreč vzgojo mladine zamerjali in »zvezde« prikažovali od drugod. Ugotovili so tudi, da je bilo več klubov, ki so imeli na spisku prav malo mladincev. Glavna naloga mladinske komisije bo torej skrb, da se bo v klubih vključilo čimveč mladih, ki bodo nastopali na tekmovalnih in turnirskih. Poseben sklep upravnega odbora je, da bodo letos organizirali turnir za mladinske prvačke podzveze. V jeseni morajo vsa moštva, ki nastopajo v okrajni ligi, imeti tudi mladinske ekipe. Nadalje bodo na šolah uvedli mali nogomet, kar bo pionirjem v veliko razvedrilo. Prav tako bodo za pionirje organizirali tekmovalna v malem nogometu; tekmovali bodo med razredi, med šolami, bo pa tudi občinsko tekmovalje. Hkrati bodo priredili seminar, na katerem se bodo podrobneje seznanili z načinom igre in njenimi pravili. Na seminar bodo povabili predstavnike šol, TVD, mladinskih organizacij in

druge, ki se želijo baviti z vzgojo malega nogometa. Vključevanje mladine je najvažnejše vprašanje in je nujno, če hočemo dobiti dobre in nove igralce. Samo mladi lahko izboljšajo raven nogometa v našem okraju.

Igrišče v Mirni peči

Učenci osemletke so si jeseni s prostovoljnimi deli uredili igrišče za mali nogomet. Uspeh se je takoj pokazal. Na občinskem prvenstvu osemletnih šol v malem nogometu je njihovo moštvo zasloilo. Mirnopoljski učenci so sodelovali tudi na drugih občinskih šolskih tekmovanjih v Novem mestu (rokomet, kros, atletika, med dvema ognjema itd.) in zavzeli več prvih, drugih in tretjih mest. Razen tega so organizirali dve prireditvi: »Spomnjava svet in domovino«, prebrili so domačo dvorano itd.

Mirnopoljski šolarji so zbirali denar za alžirke otroke. Nabrali so okoli 5000 dinarjev.

Domači Partizan je imel pozimi tekočino akademijo. Z najboljšimi točkami bo gostoval verjetno tudi v Dobrinju.

Otroška maskarada v Šmihelu

Društvo prijateljev mladine v Šmihelu je priredilo v nedeljo maskarado za šolske in predšolske otroke v teledavnic dijaške doma. Učenci so se ves dan zabavali. Dopoldan so se vrtili večji popoldne manjši. Program je bil pester in je izževal pri mladih gledalcih mnogo smeha. Ob zvokih poskočne glasbe se je vse vrtilo, se celo odrasli. Zejinim in lačnim je bil na razpolago tople čaj, sendviči in razno pecivo. Marljivo članice DPM so ves dan stregle malim maskam z dobrotami.

Mladina šmihelske šole se tople zahvaljuje predsednici tov. Smrečnikovi in ostalim članicam odbora, ker so jim pripravile tako prijetno zabavo. Jelka Nečemer

Sivček je bil v sprevedu črnomalskih pustnih šem prav prijetna pojava: dostojanstven in miren je spremljal norčije Pastvornih častilcev. Precej veselo je bilo letos tudi v Kostanjevici, Brežicah, Sevnici in Krikem; seveda so ponoreli tudi v Novem mestu, Trebnjem, na Senovem in drugod. Po vedletnem spanju so se zbudili tudi metliški »gadi in belouške«. »Kačja zalega« je na pustni tórek pripravila velik spreved maskar po Metliki. Prince Karneval se je vozil v najnovejšem avtomobilu, izdelanem pred 5 dnevi nalašč zanj! Razen tradicionalnih maskar (slamska dvočlana, Monte Carlo, Pika 5 in pod.) ni manjkalo domislekov na sodobne teme. Odhod »kačje zalege« se je spomnil tudi otroškega vrta («Kam z nami?»). V sredo so Kurenta marsikje z vsemi častmi dostojno pokopali. V Metliki n. pr. so ga sežgali pri vinski klefi...

Ko se nam je zadnje dni že kar vsiljivo ponujalo sonce s pretoplimi predpomladanskimi dnevi, pač skoraj nikoli nismo pomislili, da je prav blizu nas še vedno prava in lepa zima: na hričkih pod Triglavom, v naših Alpah in Julijcih. Na sliki: planina Uskovenica nad Bohinjko. Srednja vasjo, zadaj megle nad Bohinjem, kraj prijetnih smučarskih terenov (Foto: Polde Gošnjak)

Izkoristimo vse možnosti!

V torek, 28. februarja, bo dal obračun svojega dela tudi nogometaški klub »Elan« iz Novega mesta. Zre pred občinskim zborom je nujno, da spregovorimo nekaj besed o tem.

V preteklem obdobju je namreč klub preživel precej težave, predvsem zato, ker so izgubili stari stadion, novega pa še niso mogli uporabiti. Osnovna pomanjkljivost je bila sploh v tem, ker v klubu ni bilo dovolj mladih, kar dokazuje, da ni mladinskega moštva. Sedanje moštvo pa, ki ga sestavljajo člani nekdanje »Elanove« mladinske enote, je že zelo okrajano. Tudi dobrih igralcev ni premo, so namreč trenirali. Moštvo je lani klub temu tekmovalo v podvezni ligi in doseglo prvo mesto. Ne vem, če bodo to mesto obdržali tudi v spomladanskem

delu prvenstva, saj so nogometaši drugih klubov znatno napredovali. Še vedno je največje vprašanje vodstvo kluba, ker ga ni. Za doseganje uspeha se je treba zahvaliti le trem osebam. Pred občinskim zborom bodo morali še dobro premisliti in sestaviti tako vodstvo, ki si bo res prizadevalo. Tudi uprava kluba naj bi se v prihodnje bolj zanimala za uspehe svojega moštva in sodelovala s igralci. Zlasti po tehnikah naj bi prislo

do tesnejšega stika. Novo moštvo naj bi tudi pazilo na družbeno, politično in moralno podobo igralcev.

Ce smo v Novem mestu že dobili tako lepo športno igrišče, naj bi skrbeli še za nogomet. Vse ljubitelje nogometa pa vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo občnega zbora kluba in mu pomagajo pri nadaljnjem napredku in čim večjemu uspehu.

M.

Turk in Mikčeva znova najboljša

Okrajna turnirja posameznika v namiznem tenisu, ki ju je preteklo nedeljo priredila Komisija za namizni tenis pri Okrajni zvezi Partizan Novo mesto, sta v glavnem prinesla pričakovane rezultate.

Pri moških je po pričakovanju zmagal Jože Turk pred Bolikovcem iz Črnomlja, pri ženskah pa Irena Mikčeva pred Uhlom. Turk je igral zelo zanesljivo in ni dopustil, da bi mu nasprotniki odvzeli niti en niz. Njegova premoč je razvidna iz količine dobljenih in izgubljenih nizov: 22:0!

Drugepostrani Bolikovec je prav tako igral zelo dobro. Izgubil je le z Turkom in Samrakom, ki ne je uvrstil na tretje mesto.

Igralci iz Zasavja so se tokrat slabše uvrstili kot smo pričakovali. V odstopnosti Tume je bil njihov najboljši predstavnik Naraslo (Brezice). Samrak (Brezice) je Jovčevšek (Kriško) in Oruč (Brezice).

glav iz Krškega, ki je delil 7 - 9 mesto.

V ženski konkurenci je v odstopnosti Turkove in predstavnice Brežic igralo le pet igral. Zmagala je Mikčeva pred Uhlom. Tretja pa je bila Jevnkova iz Krškega z enakim številom zmag kot Gomilšekova in Likarjeva iz Brezice.

Vrstni red pri moških je bil naslednji:

1. Turk Jože (Nm.) 11 zmag (22:0), 2. Bolikovec Niko (Črnomelj) 9 zmag (18:0), 3. Samrak, Marjan (Nm.) 8 zmag (17:10), 4. Piek Jurje (Nm.) 7 zmag (15:11), 5. Plavec Slavko (Nm.) 7 zmag (15:12), 6. Berger Miro (Nm.) 5 zmag (12:14), 7. Naraslo Marjan (Kriško) 4 zmag (12:15), 8. Gunde Rok (Nm.) 4 zmag (10:14), 9. Iskra Rudi (Kriško) 4 zmag (10:15), 10. Gilgic Lazo (Brezice) 3 zmag (8:15), sledijo še Jovčevšek (Kriško) in Oruč (Brezice).

Vrstni red, ženske:

1. Irena Mikčeva (Nm.) 4 zmag (8:1), 2. Florjana Uhl (Nm.) 3 zmag (7:1), 3. Darinka Jevnkova (Kriško) 1 zmag (4:6), 4. Rozika Gomilšek (Brezice) 1 zmag (3:7), 5. Lea Likar (Brezice) 1 zmag (2:6).

Spet vodi DOLENJSKI LIST

Ceprav predstavniki našega lista v tekmovalnem napovedovalnem rezultatu »Sportne prognoze« niso bili enkrat osvoili prvega mesta (poudariti moramo, da je Novomečan Berger zmagal v prvem - poskusnem kolu), je naš list po šestem kolu znova prevzel vodstvo s točko prednosti pred ljubljanskim Poletom in z dvema točkama pred Slovenskim Jadranom, ki je bil pretekli teden v vodstvu.

Preteklo nedeljo je bilo spet nekaj povsem neobičajnih izidov, kar je povzročilo, da je bila razlika med najboljšimi in najslabšimi napovedovalcem precejšnja - kar 4 točke. Tokrat je bil najboljši predstavnik Čeljskega tečnika, ki je ugnal 7 rezultatov, medtem ko so predstavniki Dolenjskega lista, Poleta in Večera imeli 6 pravih napovedi. Vrstni red v tem kolu: Čeljski tečnik 7 točk, Dolenjski list, Polet in Večer po 6 točk, Delo in Ljubljanski dnevnik 5 točk, TT 4 točke, Gorenjski glas, Slovenski Jadran in RTV Ljubljana po 3 točke.

Po tem kolu je vrstni red tekmovalnega uredništva listov naslednji. 1. Dolenjski list 28 točk, 2. Polet 27 točk, 3. Slovenski Jadran 26 točk, 4. Večer 25 točk, 5-7. Delo, Čeljski tečnik in RTV po 24 točk, 8. Ljubljanski dnevnik 23 točk, 9. Gorenjski glas 21 točk in 10. TT - 20 točk.

V nedeljskem kolu, v katerem so privikarili tudi domače tekme (za pokal maršala Tita), bo Dolenjski list zastopala bilobenska Delavske univerze v Novem mestu Olga Milošević, ki prav tako kot vsi ostali dosedanj naši predstavniki redno sodeluje v »Sportni napovedi«. Kot kaže, rada stavi na presenečenja, zato bo morda koga ne-

V ZADNJIH DVEH MESECIH SMO PRIKOBILI 2391 novih naročnikov

Se 64 novih naročnikov se je pridružil rednim bralcem našega domačega tečnika, ki ga tiskamo zdaj že v nakladi 17.520 izvodov, od tega za redne naročnike 16.453 izvodov. Od 19. decembra 1960 do 21. februarja 1961 se je na list na novo naročilo 2391 naročnikov iz tehle krajev:

občina BREZICE	449 naročnikov
občina SEVNICA	256 naročnikov
občina SENOV	122 naročnikov
občina VIDEM-KRŠKO	335 naročnikov
občina ČRNOMELJ	197 naročnikov
občina METLIKA	65 naročnikov
občina NOVO MESTO	500 naročnikov
občina TREBNJE	290 naročnikov
občina ŽUŽENBERK	58 naročnikov
Razne pošte v LRS ip. FLRJ	131 naročnikov
Inozemstvo	43 naročnikov

Naročnike in bralce prosimo, da list priporočijo znancem in sosedom, ki domačega tečnika morda še ne poznajo! Pismonoše imajo še dovolj naročnikov: zbiranje novih naročnikov še ni zaključeno! Vsi stari in novi naročniki bodo sodelovali v velikem nagradnem žrebanju, ki ga bo deležen vsak naročnik, če bo te dni plačal pismonošo polletno naročnino (450 din). Pismonoše so z izterjavo polletne naročnine v Sloveniji že pričeli. Naročnike izven Slovenije prosimo, da naročnino takoj sami nakazujejo, s čimer se bodo izognili ustavitvi lista.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

Rokometni klub OZALJ v Črnomlju

V podzvez občinskega praznika so rokometarji Belta povabili »ekipo« iz Ozalj, ki je prevzela gostovanje v Črnomlju. Odigrali so čez dve tekmi za Belt so igrali Simončič Zlatko, Stavarhar, Činčič, Vrščaj, Rožman, Klepec. Zvab Vipavce v okviru Ozalj pa so nastopili: Matkovič, Trope, Čirč, Stojković, Joka, Vrbanič, Sračič, Smičich in Zeljko.

V začetku igre so gostje prevzeli pobudo in že v 15 minuti vodili s 4:2. Takrat pa se je srečanje nasmehnilo domačim. V 22. minuti so Črnomlji bani izenčili na 8:8. Polčas se je končal 10:9 za Belt. V drugem polčasu sta obe ekipi popustili končni rezultat je bil 19:15. S to zmago je ekipa Belta dokazala, da bomo v Črnomlju lahko še večkrat gledali lepe igre. Igra je bila lepa in res športna, tako da sočnik Melj iz Črnomlja ni imel dosti dela.

V popoldanski tekmi, pod vodstvom sodnika Klapča iz Novega mesta pa se je črnomalski Partizan predstavil s samimi stari igralci: Moškom, Kmetičem, Ein-

siderjem, Zuničem, Rajčevkom, Strnecem in vratarico Satjškovo. Klub temu, da je bila pri vseh vratarica ženske rokometne ekipe, so stari črnomalski igralci neprimerno premagali ekipo iz Ozalj z rezultatom 26:21.

Takih tekem si v Črnomlju še želimo. Tokrat je bilo okoli 300 gledalcev.

M. P.

Penko premagal tudi Sitarja

Po zmagi nad provokatornikom Radovanovcem je Penko v dvajsetem kolu premagal še Sitarja in s tem dosegel, da je res najboljši igralec na letošnjem šahovskem prvenstvu Novega mesta in da zasluži naslov črvača. Sitar je v zadnjem času precej nazadov. Dokaz za to imitvijo je neuspeh na letošnjem prvenstvu, kjer se bo moral boriti za tretje mesto, čeprav letos konkurenca ni tako močna kot prejšnja leta. - Nevaren konkurent za tretje mesto mu je Klevišar, ki letos igra prav dobro in bi tretje mesto povsem zaslužil.

9. Enkrat sem stopil iz hiše, pa me je takoj poklical s spacenim obrazom nazaj in nato se je spet s prijaznim obrazom pogovarjal z menoj. Tedaj je zagledal skozi okno kapitana. Potisnil me je v kot, da so naju odprta vrata zakrivala. Postalo mi je tesno pri srcu in opazil sem, da se boji tudi neznanec. Prijel je za ročaj svoje sablje in jo v nožnici malo zrahljal, da bi jo laže potegnil. Med tem je ves čas nekaj goital in poziral, kot da bi imel cmok v ustih.

10. Kapitan je vstopil in zaloputnil vrata, ne da bi se ozrl. Tujece ga je poklical: »Bill!« Kapitan se je zasukal na peti; z obraza mu je zginila vsa barva. Ko je vlovil sapo, je kriknil: »Črni pes! Izsedli ste me, prav! Tule sem; kar brž povej, kaj bi radi!« Poslala sta me po rum in sedla za mizo. Črni pes je sedel tako, da je bil bliže vrat in da je imel odprto pot. Prinesel sem pijačo in nato sta me napadla v točilnico. Vlekel sem na ušesa, toda onadva sta le šepetala.

11. Nenadoma je kapitan zavpil: »Ne, ne, ne! Če bo kdo obešen, naj visimo vsi!« Potem je nastal v sobi strašanski hrup. Moža sta preklinjala in divjala. Zaslišal sem bolesten krik. Hip nato je pridrl skozi vrata Črni pes in tik za njim kapitan — oba sta vihtela gole sablje in Črni pes je imel levo ramo vso krvavo. Kapitan je pri vratih strahovito zamahnil in bi nasprotnika gotovo presekla do pasu, da ni prestregel udarca velik izvesek naše krčme. Ranjenec jo je jadrno popihal čez grič.

12. Kapitan se je opotekel nazaj v hišo, lovilo se je za zid in zahteval ruma. Slisal sem ga, kako je ponavljal: »Od tod moram, od tod moram!« Potem je padel po tleh in obležal iztegnjen, zaprtih oči in v obraz bled kot zid. Po stopnicah je prihitela moja mati. Skupaj sva dvignila kapitanovo glavo; hropel je. Misliha sva, da je ranjen. Iz stiske naju je rešil doktor Lisevec, ki je pravkar hotel obiskati našega očeta. »Oh, doktor,« sem vpil. »Kaj naj napravimo? Kje je ranjen?«

Vse o sončnem mrku...

Tisti dan, ko je ves svet nestirno pričakoval jutro, v katerem naj bi lunina senca skoraj povsem prekrila sonce, sem se mudil v Dobriču. Bila je megla in sem komaj našel pot do gostilne. Nikjer ni bilo videti žive duše. Na sredo je le prišel mimo domačin, pa sem ga vprašal:

»Kaj pri vas ni nikogar doma?«

»Nek,« se je možak odkalil, »so že kam mrknili... Večste, ampak jest se prekleto bajm, da ne buo kej hujšga s tem našim soncem. Se zvina nekaj voha, samu staji, pa zija, de me je kar groza pagledat.«

Posedel sem še malo v gostilni, nato pa sem se odpravil križem krašem po vasi. Po cesti, ki pelje iz Trebnjega, je par konj vlekel težak voz gnojna. Trgovino so že odprli in dve dekletci sta s cekarji stali na pragu.

Potem se je začelo na krajevem uradu in se nadaljevalo v klubu.

»Odlično,« je rekel možki glas, »prav zares smo lahko zadovoljni, da imamo meglo. Prav zdaj se začena. Desna stran sonca je že zatemnjena. Se dobro, da je megla.«

Potem se je nekaj parov nog razbežalo po vasi, nekaj pa se jih je odločilo prehoditi pol do stopnišča v sosednji hiši in po stopnicah navzgor do kluba.

»Vsak čas bo televizijski prenos sončnega mrka!«

Opazovali smo sonce, skrito za meglo in videli, kako ga počasi zmanjkuje. Iz rok v roke sta romala dva kosca črnelega stekla, ki sta nam omogočala nemoteno gledanje sonca in sprememb, ki so nastajale. Lepo sliko je posredoval tudi televizor.

V klub je prihajalo vedno

več ljudi: kmetje, delavci, uslužbeni, učenci. Zenske so doma pustile pospravljanje; možki, namenjeni na polje, so zamahnili z roko, češ to se samo enkrat v življenju lahko vidi. Uslužbeni so za nekaj minut zapustili pisarne; učenci so za nekaj ur odvrli knjige. Televizor je napovedal, da manjka še nekaj minut do popolnega mrka.

Zmaj je bil mrak kot pred najhušo nevihto. Ko so z Jastreba javili, da je tam prava noč, sem slisal ženski glas, ki je potožil sosed:

»Jemnasta, le kaj bo, če se to večkrat ponovi. Tako sem se bala, da bo kaj hujšega, bojim se za našega starega; prav gotovo misli, da je konec sveta.«

Starejši kmet se je pobahal: »Jaz sem to čudno stvar s soncem videl že nekoč pred leti. No, kljub temu pravim, da bom še prihodnje, če se bo le pojavila.«

Ujel sem še nekaj glasov na cesti. Seveda je bil takrat že običajen dan.

»Naša stara je molila... Naš... je zbežal v kašo... Naša mala me je spraševala, če bo res taka noč, da bo treba iti v posteljo... Naš je bil čisto iz sebe; gledal je brez tišega stekla, pa ga zdaj bolijo oči...«

Opoldne je v Dobriču močno zvonilo. Ljudje so staknili glave: je spet kdo umrl? »Ne, to je bila opoldanska avemarija,« so mi povedali... Kar zvonite, sem si mislil, in zbujate vse, ki so se skrili pred soncem.

IVAN ZORAN

DANES DVE

— Nikar se ne jezi, dragi! Mama se je ponudila, da bo ostala z nama in skrbela za otroke, ki jih bova imela...

— Želim, da ne bereš knjig, moj dragi! Ne veš, kako me motijo tiste luknje na knjižni polci...

Čudo elektronike

Atomski inštitut kalifornijske univerze v Livermuru je dobil elektronsko računalno, doslej največje na svetu. Ti elektronski »možgani« imajo 80.000 tranzistorjev in 600 vakuumskih cevi. Njihov magnetni spomin si lahko zapomni do 97.000 besed in prav toliko enajstmetnih števil! — Larc, kot je temu računalu ime, lahko v sekundi opravi 250.000 operacij seštevanja in 125.000 operacij odštevanja. In vendar, kot pravijo, smo prestopili šele prag elektronske dobe.

sodobni »tekmeč«, tranzistor, je pa čisto majhen, mimo tega še enostaven. Prav zato so tranzistorjski sprejemniki lahko tako majhni. Imajo pa še neko prednost: tranzistor porabi tisočkrat manj električne energije kot najpogostejša elektronska cev.

Ali poznate domače kraje?

DRAGI MLADI BRALCI DOLENJSKEGA LISTA!

Naša turistična propaganda in spoznavanje domačih krajev se kar lepo razvijata. Zadnjo slikovno uganko je bilo treba rešiti takole: 1. RAKA; 2. Jože Suntujs; 3. občina VIDEM-KRSKO. Zrebi je nagradil tokrat tri pravilne rešitve: 1. nagrado (1000 din) dobi Bernardka Mirt, 3.b razred osnovne šole, p. Raka; dve knjižni nagradi (slikanici NEPOKORJENI BREGOVI) dobita: Frano Goreno, 4.a razred osnovne šole, p. Raka, in Marija Turšič, Ardor 13, p. Raka.

Danes je na vrsti spet malo trši oreh. Do torka, 28. februarja, nam odgovorite na sledeča vprašanja:

1. kaj predstavlja slika? 2. kateri veliki umetnik je bil rojen v kraju za gradom na sliki? 3. kam prideš čez železobetonski most pri tem kraju?

Na ovoj, v katerem boste poslali čitljivo napisano rešitev, napišite: SLIKOVNA UGANKA! Zadnji rok za sprejemanje rešitev: torek, 28. februarja 1961.

Medtem ko v Tel Avivu pripravljajo proces proti vojnemu zločincu Eichmannu (proces je bil s prvotnega 15. marca prestavljen na 1. april), skuša ameriška filmska industrija ta dogodek izkoristiti in že hiti z izdelavo »umetniškega« biografskega filma o tem velezločincu. Glavno vlogo v filmu, ki naj bi bil še prav v kratkem času končan, so poverili Ruti Lee in pa Wernerju Klempererju (na sliki). Slednji je v resnici Jud in so mu njegovi sonarodnjaki udeležbo pri tem komercialnem filmu zelo zamerili.

Na prvi pogled bi kdo mislil, da gre za letovišče kje na Krimu, če ne bi zadaj visela ameriška zastava, ko vidi sovjetske oficirje, kako udobno se počutijo v stolicah lepega letoviškega parka. Vendar pa gre tokrat za Nico na francoski Azurni obali, kjer te dni gostuje leta plesni in pevski zbor Rdeče armade.

Nikoli ni prepomno, pravita stoletnika na naših slikah. Gre za Etizzo Khell iz Londona, ki si bo po dvasletih letih slepote dala te dni v neki londonski kliniki operirati oči, da bi spet videla (na gornji sliki), in pa za Thomasa Parrisha iz Milforda v ZDA, ki je pri sto letih napravil šoferski izpit, ker poprej ni mogel do avtomobila. Edini pogoj, ki so mu ga postavili: z avtom, ki ga sam vozi, ne sme daj kot petnajst milij od svojega bivališča.

Sele leta 1999, čez 38 let torej, bomo spet videli v naših krajih popolni sončni mrk. Tudi v Črnomlju so kot drugje predzadnje sredo ljudje vneto opazovali to izredno redko igro narave...

»Leta 1943 je bil naš polk na Donju, blizu vašega mesteca... Meni so ti kraji močno ugajali. Poleti je tako lepo: gozd, reka. Jaz sem lovec, rad hodim po gozdu. Svojih nimam nikogar, je vzdihnil. »Bil sem oficir sovjetske armade, zato so mi fašisti postrelili družino...«

Sključena na koncu divana je Galina Arkadjevna poslušala s široko odprtimi očmi.

»Po demobilizaciji nisem vedel, kam bi šel,« se je Gorčakov otožno nasmehnil. »Toda zgodilo se je, da sem tam, kjer je 1943. leta bil naš bataljon, srečal neko žensko. Postala sva si prijatelja. Potem mi je pisala pisma. In zdaj sem prišel k nji. Toda... iz ujetništva se je vrnil njen mož in tako sem spet ostal sam... Da bi ne živel v njeni bližini, sem odpotoval v Kruto goro. Najel sem si sobo. Ko sem začel urejati svoje stvari, sem natelet na tole beleznico. Poiskal bom njegovo družino, sem sklenil, čeprav nisem imel veliko upanja. V nji je samo na enem mestu napisan kraj in priimek. Kot vidite, sem vas le našel. Gorčakov je vstal. »Pa mi oprostite, ker sem prišel s tako žalostno novico. Na svidenje, Galina Arkadjevna! Pri vratih se je ustavil. »Vi ste moja prva znanaka v Kruti gori in če dovolite, vas bom večasih obiskal.«

»Prosim, le pridite.«

»Hvala, Galina Arkadjevna!«

Gorčakov je odšel, Galina Arkadjevna se je pa zgrudila na divan in bridko zaihtela. Ko je Gorčakov šel skozi vrt, sta mu med drevjem prišla nasproti dva dečka. Eden je nosil šopek rož in Gorčakov je takoj spoznal, da je to Tropinjinov sin: isto visoko čelo, ostre obrvi in štrleča brada. Le deško nabrekli ustnice in črni lasje so ga ločili od Tropinina, tistega Tropinina, od katerega on, Gorčakov, nikakor ni mogel iztrgati skrivnostno sanita, skrivnostne rube, zaradi katere je toliko let uničujoče svoje živce, zdaj se pa izpostavlja še nevarnost v tem kraju, kjer ga lahko razkrinkajo.

Začetek ni slab, je premišljal Gorčakov. Vse doslej je šlo tako, kakor si je zamišljal. Toda zakaj so vsi prepričani, da je Tropinjin ustreljen? Saj so ga Nemci skupaj z drugimi odgnali na postajo, kar so videli vsi prebivalci. Mora biti presneto previden! Dobro, da Galina Arkadjevna sprito svoje žalosti ni opazila, kako se je zdržnil, ko je rekla, da so ji moža ustrelili. Zdal bo vse preprosto in lahko, kot je bil njegov prihod sem. Potoval je iz Nemčije s skupino povratnikov iz taborišč in kot drugi je na vseh postajah dobival šopke, s katerimi so jih prebivalci pozdravljali...

Gorčakov je zavil po ulicah rudarskega mesteca. Z reke je odmevalo veselo vresčanje otrok. Na gradbišču nove hiše so pela zidarska kladiva.

Z rožami v rokah je Saša stopil v sobo in

onemeli: mati se je držala za glavo in bridko jokala na divanu.

»Mama!« jo je potihlo poklical. »Mama, kaj se je zgodilo?« Planil je k nji in jo objel.

»Mama, povej!«

»Saša... zdaj sva... sama...«

Kolja je tiho prestopil prag in v zadregi mečkal kapo. Pobral je rože, ki jih je bil izpustil Saša na tla, in položil zraven zelene beleznice.

»Saša, zdaj ni več upanja... Tu je očkova beleznica.«

»Kje, mama, kje?« Saša se je naglo obrnil.

Beleznico je zagledal na mizi. Previdno jo je vzel v roke in odprl prvo stran. Spoznal je različni očetov rokopi, tak kakor v pisnih, ki jih je hranila mama. Da, to je res očetova beleznica.

»Mama, daj jo meni. Varoval jo bom, dokler bom živ!« Pogledal je mater in videl, kako nerada bi se ločila od beleznice. »Prav, mama, kar ti jo imej, samo toliko mi dovoli, da jo preberem. Veš, mama, saj jaz bom vse življenje ostal pri tebi.«

Osmo poglavje

»Saša, ne morem vaju pustiti,« je rekla Galina Arkadjevna. »Premišla sta še s Koljem, lahko se vama kaj pripeti.«

»Veš, mama, midva hočeva le poiskati očetove stvari,« je rekel Saša in prijel mater za roko. »Če hočeš, ti oba s Koljo prispeževa, da ne bova šla niti koraka dlje.«

Saša je bil na trnju. Da bi kar tako šel iz šole, bi razžalil mater. Se pa mudi, saj ga na vrtu Kolja že dolgo čaka. Ta je neke izbrskal staro puško, ki sta ji morala kopito privezati z žico, zdaj bi pa rada čimprej izstrelila prvo kroglo.

»Ne Saša, ne morem te pustiti, samo tebe imam!«

»Oh, koliko je na svetu mater, ki imajo samo še sina! Saj midva s Koljem ne bova storila drugega, kot odpulja po Donju in poiskala očetov čoln. Običajni sprehod.«

»Če ga niti oče ni šel iskat, pomeni, da to ni tako preprosta zadeva...«

»Saj si mi sama rekla, da je takrat izbruhnila vojna in da očetu sploh ni šlo za čoln. Jaz, jaz pa moram najti njegove stvari.«

»Toda pomisli, ti in Kolja, da to ni običajni, sprehod! Obala Donjca še ni povsem očiščena min, po hostah so neeksplodirane granate. Ne, ne morem te pustiti!« Galina Arkadjevna se je obrnila in skrlila solze.

Z vrta je odjeknil krik čaplj. Galina Arkadjevna se je začudila:

»Letos pa čapljje precej pogosto preletava v naš vrt. No pojdi. Kolja te že predolgo čaka.«

Saša je stopil iz hiše. Pogledal je po vrtu in zažgolel kot škrlanček, iz globine vrta je pa zaslišal tleskanje soje. Vse o je zavil tja.